

Az egészségügy minősége

Az egészségügy az egyik legösszetettebb szolgáltató rendszer, amely az ember életminőségét – bizonyos életszakaszokban – alapvetően befolyásolja. Komplexitása mindenekelőtt abban áll, hogy működésében együttesen hatanak politikai, szocio-kulturális, szociálpszichológiai, gazdasági-jóléti és technikai fejlettségi tényezők. Ezért az egészségügy minőségének kérdése szintén nagyon bonyolult, és alapos elemzés szükséges az abban végrehajtandó bármilyen változás előkészítéséhez. Figyelembe véve azonban, hogy kiemelten fontos területről van szó, a fejlett társadalmak megkülönböztetett figyelmet szentelnek e témának.

Az Európai Unió számos intézkedésre ösztönzi a tagállamok kormányait az egészségügyi ellátás javítása érdekében, így például hangsúlyozza, hogy az EU népességének fokozatos öregedése további anyagi és emberi erőforrások bevetését fogja szükségessé tenni az idősök megsegítésére; úgy véli továbbá, hogy számos tagállamban komoly igény van aktív lépések megtételére egészségügyi dolgozók toborzására és alkalmazására. Felhívja a tagállamok kormányait, hogy fogadjanak el hatékony intézkedéseket az egészségügy helyzetének javítására. Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) is mozgósítja a nemzeti kormányokat a jobb minőségű egészségügyi ellátás biztosítása érdekében. Hazánkban az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény rendelkezik az egészségügyi szolgáltatások minőségének biztosításáról, s az ágazaton belüli minőségi rendszer létrehozásáról. Magyarország az Európai Uniótól a csatlakozásunk óta 480 milliárd forintot kapott egészségügyi fejlesztésekre, ezt az egészségügyi miniszter ez év június 5-én jelentette be Veszprém-ben, amikor átadta a régióban nyertes települések polgármestereinek az orvosi rendelők korszerűsítéséről, illetve a kistérségi járóbeteg-szakellátás fejlesztéséről szóló támogatási szerződéseket. Mindez azt bizonyítja, hogy hazánkban is komoly erőfeszítések történnek az egészségügyi szolgáltatások minőségének javítása érdekében.

Lapunk jelen száma két cikkben is foglalkozik az egészségügyi ellátások minőségét meghatározó kérdésekkel. Olvasóink megismerhetik a Jósza András Oktató Kórháznak a minőségszemlélet érvényesítésében hozott intézkedéseit, amelyek a betegek jobb ellátását szolgálják. Fontos eredmény a kórház életében, hogy a minőségszemléletet az intézmény felső vezetése az intézmény irányításának szerves részeként kezeli. A vezetők kiválasztásánál az adott terület specifikumától függően olyan szempontokat is mérlegelnek, hogy a vezető felhatalmazó, feladatot delegáló típus vagy menedzser, aki utasít, fegyelmez, van-e stratégiája, empátikus-e, motivált-e stb. Megvizsgálják, hogy elégséges-e a minőségirányítási rendszer működtetése, vagy

szükség van további irányítási rendszerek alkalmazására is a szervezet hatékony működtetéséhez. Kiemelt hangsúlyt helyeznek az egyes feladatok céljainak, valamint a feladatok végrehajtásával megbízott vezetők felelősségének pontos meghatározására.

A gyógyításnak ma már nélkülözhetetlen eszközei a fejlett technikán alapuló műszerek, berendezések, s ezek jó minősége, biztonságos működése elengedhetetlen feltétel a gyógyászatban. Ezzel a témakörrel foglalkozik egy másik cikkünk, amely bemutatja, hogy egyes gyógyászati villamos berendezések életciklusának egyes szakaszai során milyen módon épül be a kockázatkezelő irányítás az alkalmazott minőségirányítási rendszerbe. Ismertetésre kerül a kockázatkezelési folyamat, amelyet a termékek minden életciklusában a kockázatkezelő irányításon belül alkalmaznak. Ezután bemutatásra kerülnek a termékek kockázatainak elemzése, értékelése és csökkentése során alkalmazott alapelvek és módszerek. Megismerhetjük a kockázatkezelést a tervezés, a gyártás és értékesítés során, valamint a termék előállítása és értékesítése utáni szakaszban, egészen a termék életciklusa végéig, illetve kihatását azon túlra is.

Az EOQ MNB szakbizottságai közül most az Egészségügyi és Szociális Szakbizottság tevékenységét ismerhetik meg olvasóink. E szakbizottság folyamatosan aktív és szakmailag nagyon értékes munkát végez, így az elmúlt egy-másfél év eredményei közül kiemelendők az évente megrendezett Debreceni Egészségügyi Napok Konferenciája, valamint az auditorok és a szakfelügyelők képzését eredményesen megvalósító tanfolyamok szervezése.

A minőségszabályozás területén alkalmazott egyik alapvető matematikai statisztikai módszer a tapasztalati eloszlásfüggvény grafikus becslése, s ehhez kapcsolódik a *medián rang* szakkifejezés. A minőségszabályozásban jártas szakemberek a gyakorlatban használják ezeket a fogalmakat és módszereket, de eredetüket kevésbé ismerik. Ezt a problémakört elemzi lapunk egy másik közleménye.

Egy további cikkünk bemutatja Nyírségvíz Zrt.-t, amely 2008-ban, a Közép- és Kelet-Európai Minőségi Díj pályázaton első díjat nyert.

A technológiai stratégiával és a technológiai térkép-pel foglalkozó dolgozat célja, hogy az olvasót segítse eligazodni a technológiák kategorizálásában, és meggyőzze arról, hogy a kialakuló technológiák korai megismerése, amely felismerési-azonosítási képességgel kezdődik, versenyelőnyt képvisel.

Az „Indulás a rajtvonalról” című közlemény a megfelelő minőségügyi rendszer megválasztásához ad szempontokat.

